

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

PÓSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Október 6.

Ünneplő sereg gyülekezik a mezőn, ahol tizenhárom hős adta életét a független Magyarországért. Milliók szívéből fakadó sóhajok repülnek a szent hely felé, hogy képviseljék azokat a szíveket, amelyek e napon együtt dobognak és lángolnak. Pedig talán jobb volna, ha szíveinkbe zárnók sóhajtásainkat, mert ott a szent hamvak fölött lebegve, hátha megértik a porladó szívek, hogy amiért ők áldozatul lettek hozva, ma is még csak eszme, az ige nem öltött testet — és vérezni kezdenek a fájdalomtól.

Nem is őket illeti a gyász, akik már elvették az örök dicsőség hervadhatalan koszoruját, hanem inkább illeti ezt a szerencsétlen nemzetet, amelynek élete nem a haladás, a fejlődés, hanem az örökös harc, a végnélküli küzdelem. Alkotmányos nemzet volnánk, alkotmányos király uralkodnék fölöttünk, alkotmányos népképviselői kormány állana a nemzet élén és még mindig alkotmányos jogainkért kell, hogy küzdjünk a királyhoz közel állók, sőt a saját kormányunk ellen!

A mi közbizonyi helyzetünk Ausztriához és az uralkodó családhoz nem egyedül álló, hasonló Nor-

végiáé Svédországhoz és a svéd királyi családhoz. Azaz csak volt. Ma már nagyon tág ez a kapocs, mert a norvég hazafiak mint egy ember léptek fel, szinte pártkülönbség nélkül. Nálunk! Nem hogy tágitani, hanem még szorosabbra akarja fűzni a kormány a közbizonyi békót és azt a pártot, amelynek hivatása ezt a békót szétzuzni, átkos visszavonás gyengíti.

Pártszakadás romlásra vezet. Ezt a keserű igazságot sokszor tapasztalta a magyar, még sem tudja megtanulni. Minduntalan akadnak, akik heveségüket, becsvágyukat, ideálmusukat nem tudják fegyelmezni és a párt eszelekvőképességét szüntelenül bénítják, végtelen kárára a czélnak, amelyet maguk is elérni akarnak. Mások fölött csak úgy győzedelmeskedhetünk, ha önmagunkat is le tudjuk győzni. Aki erre nem képes, az jobban szereti magát, mint hazáját s nem a hazaszeretet, hanem a hiúság irányozza tetteit.

A független Magyarországhoz egyetlen út vezet: a jelenlegi kormányrendszer megdöntése; aki erről az utról letér, az el is tér tőle. És bizonyos az, hogy aki most lépett ez utra, nem vezetheti azokat, akik már régen, tántoríthatatlanul haladnak rajta, valamint az is, hogy

aki új utra lépett, nem adhat irányt azoknak, akik a régin mennek.

Vannak nekünk kipróbált hazafiságu, tapasztalt vezetőink, nagy idők szülőttei, kövessük őket lankadatlanul s akkor majd megérjük, hogy elzarándokolva a nemzet Golgotájához, így szólhatunk a porladó hősökhöz:

— Aludjatok nyugodtan Dicsők! A független Magyarország virraszt álmaikat fölött!

(*)

„Trónváltozás esetére“.

— okt. 6.

A nemzeti közvélemény előtt hitelét veszített, ön-maga alkatában végképp elfajult kormánypart immár az utolsó jelszót dobja az ország felé, amelylyel a maga szükségességét persze hogy még mindig el akarja hitetni. A mindig királyhű s lakáji part utolsó jelszava: szükség van ránk és Tisza Istvánra a trónváltozás esetére. Különösen Tisza Istvánra, mert a bekövetkezendő trónváltozáskor csakis az ő „erős keze“ képes összetartani (!) Magyarországot (!).

Ugyebár gyönyörű dolog, hogy az a part, amelyre a király politikája támaszkodik, azzal érvel szükségessége s országos hivatása mellett, hogy szükség lesz rá, majd ha a király halhatatlan elődei közé költözik? És ugyebár dicső magatartás az országvezető part részéről az ország iránt, hogy annak állami egységét és konszolidált voltát oly nagyra taksálja, hogy egy zsarnokot,

A vértanuk.

Ötvenötödik évfordulója köszönt be immár hazai históriánk ez örökre gyászmenekü napjának.

Őszi borongás méla árnya emlékeztessen bennünket ama csillagoló sötétségre, amely az aradi gyásznapi után Magyarországra ráborult. Babért, könnyet, virágot és kegyeletos emlékeztést vigyünk a megszentelt hantokra.

Az Aradon kivégzett tizenhárom generális mindegyike java idejében szenvedett vértanuhalált a szabadságért. Még a legöregebb, Aulich Lajos is csak ötvenhét éves volt, midőn kiszenvedett, a legifjabb pedig, gróf Leiningen Westerburg Károly alig érte el a férfikor küszöbét — harminczadik évét töltötte be épen.

Az ő sorsa talán a legtragikusabb valamennyi közt, mert tulajdonképen szíve vetette le vele az osztrák Waffenrockot.

1844-ben, mint a 31-ik sorszerez századosa a délvidéken állomásozott, s Török-Becsén megösmerekedett a dugszadag, örmény származású Sissányi családdal.

Aki csak egy kicsit is ismerős a régi Pest társadalmi életével, tudja, hogy a 40-es esztendőkből valóságos forradalmat csináltak a Sissányi lányok.

Bál, hangverseny, esteli társaság nem eshetett meg náluk nélkül, s a nemcsak gazdag, de csodaszép leányokat rendszeren való-

ságos udvar környékezte az akkori arany ifjuság javából válogatva.

Janka, Fémi, Eliz, — hogy melyik volt szebb, ki tudná ezt megmondani. Sággy Tóni, Almásy Czéni, hajdani híres gavalérok, még galambosz hajjal is lelkesedtek és sirtak, ha a Sissányi-lányokra fordult a beszéd.

Eliznek imponált Leiningen gróf hódolata, aki nemcsak egyike volt a legdalisabb férfiaknak, de lovagias akár Bayard, nyájas, kellemetes társalgó és olyan előkelő familiából való, hogy még az angol királyi házhoz is atyafi.

Eliz, a törökbecsei park árnyas fái alatt járkálva, egyszer aztán kimondta az ultimátumot.

— Jól van, de tegye le előbb az osztrák uniformist; akkor aztán mehetünk az oltárhoz, majd bizony, hogy engemet azzal csufoljanak, hogy lisztes zsáknak lettem a felesége.

Leiningen szaván fogta a szép lányt. Beadta lemondását és már magyar diszben esküdött örök hűséget a lelkes honleány, Sissányi Erzsébetnek.

1844-ben történt ez — és négy év múlva már fölhasant a költő ébresztő szózata:

Talpra magyar, hi a haza...

Honos, magyar indigéna volt már akkor

Leiningen, akit felesége biztatása mellett a régi katona is biztatott:

— Eredj, vond ki rozsdás hüvelyéből kardod, a haza, hazád, a szabadság védelmére.

És Leiningen elment — szemközt harcolva fivéréivel, akik a sasos zászló alatt maradtak.

Tragikuma a legmegrázóbb. Neje, a hajdani csodaszép Sissányi Erzsébet ötven évvel élte túl vértanú halált szenvedett férjét.

Aulich — az isaszegi győző. Fokonkint küzdötte föl magát a pozsonyi, vagonatlan polgárfiu a katonai ranglétra fokozatain és mikor már alezredessé lett a Sándor czár nevével viselő gyalogezredben, akkor kiűtött a szabadságharc.

Hős és filozófus. Egyik legnevezetesebb fegyverténye volt, midőn fenyegetett hadosztálya hóval és jéggel fődött Szalka nyergén Kőrmöczbányáról Besztercebányára átvezette.

Mint ember igazi római jellem volt s ez talán még nagyobb tekintélyt szerzett neki a hadseregben, mint vitézsége és katonai tudása.

A szabadságharc egyik legfényesebb momentuma volt, mikor 1849. április 24-én Aulich huszáraival bevonult Pestre, s a rákosi táborban, a fővárosi legelőkelőbb körök hölgyei, monstre küldöttségben vitték akkor babérkoszorút Isaszegh hősenek. Tisz-

egy rémberet még képesnek is hisz arra, hogy a trónváltás izgalmain, esetleg: viharain egy darabban keresztül vezesse az ezersziendős magyar hazát!

Am félre a tréfával. Ha akár így, akár úgy komolyan vesszük ezt az újabb kormányparti jelszót: egyszerűen komisz dolog az így is, úgy is. Szőgyenletes és kegyetlen dolog a királyt arra figyelmeztetni, hogy ő, aki még a minap oly jupiteri hatással mondotta ki a klopji sóhát, szintén ember, mint bármely alattvalója s majdnem olyan csendes ember lesz, hogy kevesebb lesz a legkisebb alattvalójánál s az elfajultságnak paralitikus tünete annak a pusztító foltvése is, hogy Magyarország egy trónváltás hatása alatt széteshetik. Aki ilyen eshetőségtől retteget, ilyen eshetőséget az ország főbenjáró érdekeinek megítélésénél komoly figyelembe vesz, nem az ország házába, hanem a Lujza hercegnő megüresedett helyére való.

De hát azt hisszük, hogy ezt az új kormányparti jelszót nem kell római határozottsággal venni. Ugy lehet, közönséges politikai furfang az egész. Talán az országban a trónváltás idején való összetartása alatt egyszerűen a mai állapotok sértetlen főtartását értik a jó urak, vagyis, hogy a trónváltás esetére szükség van Tiszára, mert egyedül ő képes meggátolni azt, hogy a nemzet a fehér lapra határozottabb batűkkel írja föl jogait.

No mert persze úgy gondolkodnak, hogy a nemzet a trón megüresedését alkalmnak fogja venni arra, hogy a következő uralkodótól „engedményeket” osikarjon ki. Másként nem koronáz. Ez lehet mérges illúzió, amelylyel aztán holtra részegíti magát a nemzet. Ezt pedig mindenáron meg kell akadályozni, mert mi lenne abból, ha a nemzet joghoz jutna? Szörnyű nagy baj volna ez, mert akkor a mai kormánypartra nem lenne szükség többé.

Lehet, hogy furfangból ezért bocsátják világgá a legújabb kormányparti jelszót.

Meg kell adni, hogy arra, hogy a

nemzet a legjobb alkalmat se használhassa föl jogai érvényesítésére, Tisza István a legpróbáltabb eszköznek látszik.

A nemzetnek azonban egész más a véleménye ebben a dologban. Először is a nemzet a trónváltás esetét nem abból a szempontból fogja föl, hogy vajjon az milyen hatással lesz a kormányparti politikai egészségére. Való igaz, hogy a trónváltás vihart idézhet elő, de az csakis tiszító vihar lehet. S az is lehet, hogy ez a fontos történelmi mozzanat érinteni fogja Magyarország állami egységét is, úgy azonban, hogy ez az egység a nemzet erős akaratának érvényesülése folytán még inkább megszilárdul.

Egyébként nem czélunk ez, hogy a trónváltás kérdésének érdemével foglalkozunk. A kormánypart frivol jelszava nem is alkalmas arra, hogy ezt a komoly kérdést tárgyaljuk. A kormánypart ezinizmusát azonban még se hagyhatjuk szó nélkül, amely még ezt a nagy mozzanatot is közönséges párt hatalmi kérdéssé akarja devalválni. Az pedig, hogy a kormánypart egyenesen Tisza István hatalmi kérdései közt kezeli századunknak ezt az előbb-utóbb bekövetkező kiemelkedő eseményét: az már magában a kormányparti választóközönségben is élénk erkölcsi csömört okozhat. Jó isten, micsoda sáskahad, micsoda tatárjárás ez a fanatikus Tisza gárda Magyarországban! Vakon rohannak keresztül a nemzet törvénybe iktatott alkotmányos jogain, letiporják keserves küzdelmének gyümölcseit, lezúzzák a megélhetésért küzdő vasutas-világot, nekirontanak előbbi kenyéradó gazdájuknak, tapsolnak Tiszának, amidőn sárba gázolja a magyar nyelv szent-séges jogát, mérges részegségnek nevezi a nemzeti felbuzdulást s Gotterhaltét huzat a budavári kormányelnöki palotában.

Ezek az urak most Tisza István egyéni czéljai alá rendelik a nemzetet, a dinasztia legfontosabb kérdését is.

Itt volna az ideje, hogy a képviselőházat megtisztítsák ezektől az elfajzott elemektől — a trónváltás esetére.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Esperes belkutatás.

Az alsószabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye szokatlan érdeklődés mellett okt. 6-án tartotta meg esperes belkutató közgyűlését Hajdu vármegye székházában. Jelen voltak a többek között: Lengyel Imre kir. tanácsos egyházmegyei gondnok, Soltész László h. esperes tanácsbíró, Padrah Sándor, Somossy Béla, Rásó Gyula világi, Szabó Lajos, Kiss Ferencz, Benkő Lajos, Jakucs Sándor egyházi tanácsbírók, Ilyés Endre egyházi, Fekete Sándor, dr. Nagy Gábor világi jegyzők. Az egyházmegye papsága, a tanári, tanítói képviselők és az egyházközségek képviselői teljes számban. Sok érdeklődő, kik közül: Balog Ferencz, Csiky Lajos, dr. Erdős József, Eröss Lajos, Sass Béla theol. tanárok, U. Szabó Mihály az új esperes apja, U. Szabó Antal sógora, Mark Endre egyházkerületi ügyész, ifj. Lengyel Imre táblabíró, Péntes István, Malatinszky József egyhm. ügyész, Rózsa Sándor főisk. pénztárnok.

Egynegyed 10 óra volt, midőn felemelkedett Soltész László h. esperes s alkalmi, igen szép és megható imát mondott, melyet jegyzőkönyvbe iktattak. — Ezután felolvastatt a szavazatbontó küldöttség jelentése, mely szerint dr. Balthazár Dezső 37, Soltész László 19, Kiss Ferencz 5, Ilyés Endre 1 szavazatot nyert, így megválasztott dr. Balthazár Dezső, aki az esküt nyomban letette.

Dr. Balthazár Dezső mintegy félórát tartó remek beszédben fejezte ki esperesi programjának szellemét, melyet élvezet-

teletére a nemzeti színház diszeldadást is rendezett, midőn gróf Battyányiné és Károlyné meglátogatták Aulichot páholyában.

Utolsó óráiban nagy lelki nyugalommal Horatiust olvasta és úgy halt meg mint egy római hős.

Ittbebi és eleméri Kiss Ernő, valóságos le endás alak. Azokból a huszárokból, akikből a Hertelendyek, Simonyiak és Meskók termettek.

Kiss Antalnak dugszagdag fiaként, különös örömet lelte a drágábbnál-drágább, szebbnél-szebb lovakban; s ezért is a huszár életre szánta magát.

Midőn atyja elvitte az ezredeshez, ez tudni sem akart a még gyermek Kissről, de Kiss Antal pazar ajándékaival az egész tisztikart annyira megnyerte, hogy mégis bekönyörögte fiát az ezredbe.

A fiatal Kiss Ernő gavallérságáról mesék maradtak meg. Egy ízben például egyik látogatója egy remek, gyémánokkal kirakott dohányszelenczét látott asztalán. Nagyon megdicsérte, mire Kiss így szólt: — Önék adom — örülni fogok, ha ez Önnek örömet szerez.

A látogató szabadkozott. Kiss azonban az ablakhoz lépett, amely alatt víz folyt s a drága ékszert kidobja, ha a látogató nem akadályozza meg s el nem fogadja a mesés értékű emléket.

Máskor inspecziálni jött egy generális, mikor lovait járatták lovászai. Volt vagy hatvan darab, kérdezi a tábornok, kié a ló s mindig hangzott a válasz: — Wachtmeister Kiss!

Csak később világosították föl aztán az álmélkodó vén generálist, hogy micsoda nábobnak a fia ez az őrmester.

Különösen az alvidéki rácz lázadás leveretésében volt nagy érdeme Kissnek, aki, noha már 1849. tavaszán nem a legjobb végét jósolta a szabadságharoznak, hiven

szolgált hazáját egészen a világosi katasztrófiáig.

Mint pesti térparanczok nagyon népszerű volt, 1849. nyarán, midőn az Angol királynőben lakott, minduntalan kapott fátylas zenét.

Egy ilyen alkalommal bementek hozzá Sembery Imre képviselő nejével és fiacskájával, hogy ők is gyönyörködhesse a ragyogó látványban. Semberyné, lelkes honleány, nagy műveltségű asszony, szíves örömmel gratulált Kissnek a kitüntetéshez.

— Oh! — mondá a tábornok, méléző mosolylyal tekintve alá a hullámzó tömegre, — azt hiszen ennek a fénynek nagyon nagy lesz az árnya.

Látnoki jóslata beteljesült, a forradalmi kormány által kinevezett altábornagy, a ragyogó magyar gavallér életét az aradi Golgothán végezte be.

Török Ignác, épen úgy mint Aulich, egyik legképzettebb katonája volt a szabadságharoznak. Halálában is hasonlított ehhez a kitűnő bajtársához, mert mikor a pap, utolsó útjára előkészítendő, megjelent, Török Ignác a legnagyobb lelki nyugalommal Vauban híres erődítési munkálatait olvasta.

Kneziacs Károly, Damjanichnak egyik leghívebb fegyvertársa folytatta a sorozatot, majd Gróf Vécsey Károly és Lázár Vilmosról emlékezzünk.

Lázár Vilmos kiválóan szép daliás katona volt, akit épen születése napjának fordulóján végzett ki a hóhérek. A börtönben rendkívül szomorú volt és nevének, született báró Reviczky Máriának szomorubbánál szomorubb leveleket írt. A vesztőhelyre bátran ment, s még rendelkezett aradi fogságában írott, később napvilágot is látott nagyon becses naplójának sorsáról.

Vécsey Károly, a hernád-vécsei és hajmáskői Vécsey ősrégi nemzetségből eredt.

Atyja Vécsey Ágoston gróf maga is hős katona volt, mint nagyatyja Szigbert, aki altábornagysággig vitte és lovagja volt a Mária-Terézia rendnek. Ágoston, mielőtt 14 éves gyermek részt vett az utolsó török háboruban, 1805-ben már alezredeséig vitte. Érdekes fölemlíteni, hogy az austerlitzi csata után, 150 huszárral, ő kísérte át Ferencz császárt Napoleon táborába.

Tradicziók, fényes kitüntetései nagyatyja és atyjának szintén a sasos zászló alá vitték Vécsey Károlyt, 1845-ben már őrnagy volt a József-huszároknál, kilátással díszre, rangra, de ő benne mégis erősebb volt a honfiu, a megcsontosodott osztrák katonánál. Egyike az elsőktől, akik ajánlotta föl fegyverét a szabadságharoz ügyének, hősiesen tartva ki mellette a temesvári szerencsétlen csatáig. Sorsa osztályosává tette a többinek s vértanu halállal pecsételtette meg vele lángoló hazaszeretétét.

Lechner, Pötltenberg, Schweidel, díszői a szabadságharoz tábornoki karának, mind a vesztőhelyen végezték életüket, a melyet megszentelt földde tett dicső haláluk.

Dessewffy Arisztid, a jeles családnak nemesi ágazatából eredt sarja már nyugalmazott osztrák tiszt volt, midőn a szabadságharoz hívó szavára kardját a magyar ügynek följajánlotta. Rendkívül bátor katona volt s gyors megjelenésével ő döntötte el a tarczali ütközetet. A világosi katasztrófa után fogságba került s noha hercege Lichtenstein altábornagy erősen közbetevette magát érte, egyebet nem tudott keresztülvinni, minthogy bitó helyett golyó általi halállal végeztetett ki.

Damjanich, a hősök hőse, ez a valóságos mythosai félistene szabadságharozunknak, zárja be dicsőült vértanuinak sorozatát.

Amilyen hős katona volt, úgy alkalmakkor rendesen dörgedelmes rámondulás-

tel hallgatott mindenki, élénk éljenzés és taps igen sokszor szakította félbe.

A beszéd bevégezte után Soltész László tanácsbíró mondott köszönetet az új esperesnek szép beszédéért, mely jegyzőkönyvbe vétetik.

Miután még Soltész László h. esperesnek Tóth Lajos indítványára köszönetet mondottak, áttértek a tárgysorozatra.

Ezután a lemondott esperestől az egyházm. tulajdonát képező iratok és tárgyak átvétele felett indult vita végeredményében — világosan látszott, hogy senki nem akar Zsigmond Sándorral találkozni — kiküldettek Somossy Béla, Berkó Lajos tanácsbírák és Kálmán Lajos bőszi örményi gondnok.

Tudomásul adatott, hogy az elnökség az egyházkerületi elnökség folytán a bűnügyi feljelentést megtette. Birói foglalat is tettek Zsigmond Sándor lakásán, hol 651 korona értékű ingóságot találtak.

Ennél a tárgynál Lengyel Imre táblabíró visszautasítja az egyházkerület elnökségétől az egyházmegyét lezáró kifejezést. A dolog érdemét megvilágosítani igyekezett az új esperes, de ez nem volt elég Kálmán Lajosnak, mert ő sokalja azt a szabadságot és önállóságot, melylyel a prot. egyházi hatóságok és egyének bírnak. Ezért nincs fegyelem.

Az ez évi látogatások után most újból sikkasztott vagy 7000 koronát. A vizsgálat még folyamatban van.

A számvizsgálók nevében Kiss Ferenc ladányi lelkész tett meglepő bejelentést: nevezetesen, mivel tényleg — hirlapírói tul-lövésből — némely a tényekkel nem ismerős hirlap őket személyükben támadta,

sal vágott közbe: „Sohase okoskodjunk mi, hanem verjük meg az ellenséget, a többi majd elvégzi Kossuth Lajos”.

Nagy-Sarló, Szolnok, mind egy-egy babérlevél a nagy hős hervadhatlan koszorujában. Midőn a szabadságharc vége felé lábát eltérte Damjanich, nem mehetett többé csatába, de fölépülve bevitette magát Aradra, ahol a kormány a vár parancsnokságát bízta hű kezére.

A világi fegyverletétel után ostromállapotba is helyezte a várat s oda nyilatkozott, hogy: „akár egy szál kozáknak megadja magát, de az egész osztrák sereg ellenében, utolsó csépp véreig védelmezi a várat”. A vár átadására aztán csakugyan Buturilin orosz tábornok jelent meg, Damjanichot pedig, mint kegyelemre kiadott foglyot, átvették az osztrákok.

Aradon nemsokára összeült a haditörvényszék, amely a hős tábornokot tizenkét társával együtt halálra ítélte.

Amint élt, oly bátran halt meg Damjanich János, akinek utolsó percei némileg hasonlítanak egyik magyar jakobinus, Lachovich férfias végezetéhez.

Még ez is kissé gunyosan kiáltott az előtte menő társára, Szentmarjaira, hogy: bon voyage, úgy Damjanich is keserű tréfával jegyezte meg, már függő társaira mutatva: „Furcsa, hogy én, aki a csatában mindig előjártam, most engemet tettek meg sereghajtónak”.

Damjanich rendkívül mélyen érző, költői lélek is volt különben és az az imádság, melyet börtönében nejeinek írt, meghat mind lelki nagysága, mind formai szépsége által.

A vértanuk sírjára vigyük el könyveinket, virágainkat és fakadjon a szentelt hamvából a nemzeti egyetértés, a béke hóhérré lilioma.

sértő kijelentéseket tett, kéri maguk ellen a vizsgálatot. Lemondanak egyszersmind tanácsbírói állásukról Kiss Ferenc, Jakucs Sándor és Szabó Lajos. Első zsinati és egyházkerületi képviselői, utóbbi egyh. pénztárnoki tisztéről is.

Az egyházmegye heves vitát folytatott e kérdés tárgyalásánál. Mindenki hangsúlyozta, hogy éppen ők fedezték fel a sikkasztást, — éppen ők nem tussoltak, éppen ők nem kimélték — és mégis bántalom érte őket. A „Debreczen” tárgyilagosságával dicsekedhetnek, hogy ily bűn nem terheti, hogy érdemeseket bántson. Lengyel Imre erős támadásban is részesítette a felületes sajtót, mi csak konstatáljuk, hogy erősek voltak a szavak és fájók, de sajnos, ma már el kell ismernünk — sok részben a korlátolt túllépő sajtóval szemben — igazak.

Többen felszólaltak, végre is dr. Balthazár Dezső esperes indítványára kimondta, hogy a vizsgálat elrendelése tárgytalan, mert e tekintetben a bizottság megbízatással bír. Más részben a lemondást nem fogadja el, mert éppen ők derítették ki a sikkasztást, mihelyt adatok birtokába jutottak.

Ezek után ismét fentartották a lemondást külön-külön Kiss Ferenc, Jakucs Sándor és Szabó Lajos tanácsbírák. Teljesen tiszta felfogást tanúsított Ilyés Endre, ki azt mondta, hogy mandátumukat a presbyteriumoktól kapták és csak azok ítélhetnek felettük, mutatván bizalmukat, vagy bizalmatlanságukat.

Egyházmegyei jegyzőségre nov. 1-re a szavazás elrendeltetett. A hangulat az, hogy az egyik jegyző ott legyen, ahol az esperes, hogy neki segítségére álljon, mivel dr. Balthazár bőszi örményi papságától csak néhány hét választ el, így Szolnoki Gerzson bőszi örményi lelkész választják meg.

A bőszi örményi polgári leányiskolánál megvonta egy alapító levél a bőszi örményi egyházi behivatalnokai gyermekeitől a tandíj mérsékelést vagy mentességet.

Kágyi József martonfalvai tanító lelkész helyettesített, fizetést kért; egyházához utasított.

Hittanhallgatók gyűlései. A Hittanszaki Segítő Egyesület tegnapi ülésén az 1904–1905. iskolai év tartamára megállapította a költségvetést. A segélyezéseket már a napokban megkezdik. — Ugyancsak az ez évi költségvetést állapította meg a Hittanszaki Önképző Társulat is tegnap délutáni választmányi ülésén. Elhatározták továbbá, hogy ezután minden vasárnap egy Csapó-, mint a Homokkertben 3–3 hittanhallgató tart istentiszteletet.

Gazdasági ülés. Ma délután az egyháztanácssteremben az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága ülést tart.

Ifjusági zászló. Megemlékeztünk arról a mozgalomról, melyet a hittanhallgatók és jogászok együttesen indítottak közös ifjusági zászló létesítése iránt. — Ebben az ügyben az akadémiai ifjuság tegnap tartott ülést, Kövér Árpád szénior elnöke alatt. A zászló létesítésének hasznáról, tervezetéről és megvalósításának módjairól Kiss Pál II. jh. beszélt. Az ő indítványára egyhangu lelkesedéssel határozták el, hogy a két akadémiai szak együttesen munkához kezd és a zászló költségeit előteremtik. Gyűjtést indítanak még e hónapban, február hónapban pedig estélyt rendeznek és ha csak le-

hetséges, 1905 év márczius hó 15 én felszentelik a debreczeni főiskola hittanhallgatóink és jogászainak zászlaját, mely hivatalos lesz a két szak hallgatóit egybeforrasztani. Megalakították tegnap a zászlóbizottságot is, melynek elnökéül Kövér Árpád széniorot választották meg. A biz. tagjai lettek: Jogászok részéről ifj. Ozory István, Széll Ákos, H. Kiss Pál, Lukács Tihamér, Wollaffka Nándor, Erdős József, Nyikos Sándor, Szávay Zoltán, Somossy József, Segesváry Viktor. — Hittanhallgatók részéről: Adorján István, Baróthy István, Barkaszi Károly, Bán István, Kolozsváry Mihály, Kiss Károly, Létai P. Menyhért, Makay Kálmán, Szele Miklós, Tóth Sándor.

A dicső 13.

— okt. 6.

Október 6! Te örökké gyászos emlékeztető napja a magyarnak, mely kísérletként állsz előttünk. Tizenhárom hős magyar vitéz szelleme harsog felénk, tizenhárom tábornoké, akiknek ártatlanul ontotta véréte e napon az osztrák zsarnokság.

Ötvenöt esztendővel ezelőtt! A dicsőséges magyar fegyverek porba hullottak a kozák lándzsák előtt, a szentséges háromszínű trikolor a föld porába hevert. Megadta magát az a rettenhetetlen sereg, amely csak győzelmet ismert, vagy halált. Többé nem győzhetett. — Elszédtek tőle fegyvereit és legjobbjait fogságra, sőtét vár fenekére vetették. Legkiválóbbjait pedig, a tizenháromat, vesztőhelyre hurcolták... Tompa dobpergés, a hóhérróta dicsőtelen hangja és az egész magyar nemzet átokba vegyült zokogása között végezte a hóhér örökké szégyenletes, embertelen munkáját.

De nem haltak meg azok a hősök. Itt élnek ők közöttünk, szellemüktől dobog mindnyájunknak ezive. A vesztőhelyen ártatlanul kiontott vérük csak még termékenyebbé tették a tengervérázatta, édes magyar haza földjét. Erőt kölcsönözött a talajnak, erőt a rajta élő nemzedékeknek.

Az a hely pedig, ahol az osztrák zsarnokság elkövette a hóhérok hóhérrójának gyalázatos munkáját, az aradi vesztőhely, az a mi kálváriánk... Oda szándokolnak el évenként a gyászos évfordulón. Zokogva hajtjuk le fejünket a megszentelt hantokra. Imádkozunk. De az imádság áhitatos hangja helyett, még most is — ötvenöt évvel később — átok tör ki az ajkunkon. Oh, mert hiába is mondjuk: vessünk fátyolt a multakra. — Nincs az a fátyol, amelyen október 6-ikának gyásza át ne sötétlenék...

...Mint minden évben, úgy az idén is hazafias ünnepség keretében koszorút helyeznek az aradi vértanuk szobrára. A vidék városaiban pedig a szabadságharc emlékek körül és a templomokban rójjale a hazafias polgárság a kegyelet adóját.

NAPI HIREK.

Október hatodikán.

Nem volt elég a Megváltó halála,
Nem volt elég annyi mátyrhálál?
Ki a világot, — hazájáért küzdött,
Keresztfát, máglyát vagy bitót talál?
Igy veszték ők; gyászol a magyar hazája,
Emlékezzünk rólad, Arad Golgothája!

Hull az őszi eső, köd ül már a tájon,
Oda van, elveszett mind a tizenhárom!
Honfiak könnye sirjuk nem öntözte,
Nem hullott reá, csak őszi eső esőppje.
Az a néhány esőpp is égből hullott rája,
Emlékezzünk rólad, Arad Golgothája!

Azt hitte az ellen, vége a magyarnak...
De kidőlt fák nyomán hajtások fakadnak.
Itt élt a szellemük, az ápolta bennük
A szabadság vágyát el hogy ne feledjük.
Ki is hajtott újra a szabadság faja —
Emlékezzünk rólad, Arad Golgothája!

Porladó szivetek dobbanjon föl újra,
Rólatok szól ezer ajakon az ének,
Szabad magyar nép esküszik az Urra,
Nem lesz a szolgája más nép Istenének!
A szabadság vágya szivünket átjárja,
Igy emlékszünk rólad, Arad Golgothája!

Kuthi Sándor.

— **Czecz János tábarnok halála.** Kolozsvárról jelentik, hogy Czecz János tábarnok szeptember 2-án Buenos-Ayresben meghalt. A tábarnok temetése nagy pompával ment végbe. Czecz János Gidófalván (Erdélyben) született 1822-ben. A szabadságharc egyik kimagasló alakja volt. — 1861-ben jött Buenos-Ayresben, ahol az argentinai kormány szolgálatába lépett. 1895-ben ezredesi ranggal nyugalmába vonult. Halála hírére Kolozsvárra egy argentinai ujság hozta.

— **A főispán hazaérkezése.** Domahidy Elemér, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja amerikai utjáról tegnap este a budapesti gyorsvonattal hazaérkezett. A főispán holnap Domahidára utazik szüleihez, ahonnan pár nap múlva visszatér Debreczenbe s átveszi a főispáni ügyek intézését.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter a debreczeni kir. törvényszék területére vizsgálóbíró állandó helyettesül: Szoboszlai Sándor törvényszéki bírót kinevezte.

— **Ezer korona lóversenydíj iskolai czélokra.** Debreczen városa minden évben a debreczeni lóversenyek alkalmából 1000 korona díjat ad egy versenyre. Ez évben azonban a lóverseny elmaradt és így a városnak nem kell ezt a már közgyűlés által megszavazott ezer koronát kifizetni. A lóverseny díj sorsáról ma határoztak. A tanács mai ülésén ugyanis indítvány tette arra nézve, hogy ezer korona lóverseny díj a gazdasági és ismétlő iskola, valamint a tanyai iskolák berendezési költségeire helyeztessék át. A tanács az indítványt egyhangulag magáévá tette és a közgyűlésnek az 1000 korona ló-

versenydíjra vonatkozólag ezt fogja javasolni.

— **Oláh Károly üdvözlése.** Oláh Károly kulturtanácsnok vasárnap töltötte be szolgálatának 25 éves évfordulóját. Ebből az alkalmából szamosan üdvözölték Oláh Károlyt. Tegnap az izr. iskola tanítók testülete meleghangu szép levélben üdvözölte, kiemelve a közoktatás terén szerzett kiváló érdemeit jubileuma alkalmából.

— **A felekezeti iskolák segélye.** A miniszter, mint ismeretes, jóváhagyta a felekezeti iskolák ez évi segélyét. A város az összes felekezetekkel readbe jött már, csupán csak a kath. iskolákkal nem jött még létre a megállapodás. A tanács a segélyt ki is utalja azoknak a hitfelekezeteknek, melyekkel a szerződést megkötötték. A tanács most ezeket a szerződéseket a közgyűlés elé akarja terjeszteni és véleményezés végett kiadta a pénzügyi bizottságnak, egyben megsürgette a róm. kath. egyházat, terjessze ő is be a szerződést.

— **A szegényügyi bizottság ülése.** A szegényügyi bizottság Oláh Károly elnöklésével ma d. u. 5 órakor ülést tart.

— **Ismét lesz záróra.** Pár hó előtt a debreczeni vendéglősök és kávéos azzal a kérelemmel fordultak a tanácshoz, törölje el a zárórát. A tanács ebben a kérdésben meghallgatta Végh Gyula főkapitány véleményét, ki annak idején a legmelegebben pártolta a kávéosok kérelmét és a tanácsban is érvényesítette szavát, hogy a zárórát eltöröljék. A tanács el is törölte a zárórát épen a főkapitány előterjesztése alapján és azóta nem volt záróra. Most azonban, október 15-től ismét lesz. Végh Gyula főkapitány ugyanis jelentést tett a tanácsnak, melyben sürgősen kéri, hogy a tanács vonja vissza a záróra eltörlésére kiadott rendeletét, mert az nem vált be. A tanács a jelentés alapján kimondotta, hogy a zárórát okt. hó 15-től ismét visszaállítja.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A városi közigazgatási bizottság tegnap délután Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott.

Szerelmes levélke 1652-ből. Hajdúszoboszló főjegyzője a városi levéltárban 1652-ből egy rozmaring-szagu, női írással irt levélkét talált, melynek tartalma a következő:

Az uram delizsáneczezal Szolnokra ment.

Esthajnali csillag feljövése után a kiskapuba várom.

Öleli Borbála.

W. i. A kutya meg lesz kötve, a méceses a kis ablakba fog égni, lassan járjon.

Borbála.

Hiába, csak kényes volt a becsületére az asszony népség mindenkor.

Lám, ez a kis utóiratocska milyen meghatóan körültekintő!

— **Pofozkodó férj.** Tegnap d. u. félhárom órakor épületes és nem mindennapi jelenet tanui voltak azok, kik a Csapó-utcán jártak. A zenede épülete előtt a vár-utcza

szegletén egy nyug. pénzügyigazgatósági tisztviselő feleségét, ki arra ment, megtámadta, többször felpofozta és ütlegelte. Az asszony sikoltására nagy népcsődulet támadt és éppen hivatalba igyekezett K. Tóth Mihály rendőrkapitány, ki megakadályozta a további botrányt. Tóth Mihály kapitány az esetről jkönyvet vett fel és az ügyet további eljárás végett áttette a bünygi osztályhoz.

— **Debreczen egészségügye.** Debreczen város egészségügye szeptember hónapban, dr. Sárváry Gyula t. főorvos jelentése szerint, kedvezőbb volt, mint augusztus hónapban. Hevenyrágályos betegségek közül szörványosan ronesoló toroklob, hagymáz, kanyaró és vörhany esetek észleltek. Ronesoló toroklobban 6, hagymázban 5 haláleset fordult elő.

— **Melyik házban született Csokonai?** Csokonai szülőháza vonatkozólag tudvalevőleg Zoltai Lajos kezdesére a Csokonai-kör bizottsági uton rendelkezett az igazság kiderítését. Az a bizottság, mely az okmányok és helyszíni szemle alapján a szülőház kérdését tisztázni fogja, tegnap tartotta első ülését a városban, Géresi Kálmán elnökléte mellett. Tudvalevőleg Csokonai Vitéz Mihály a kiváló költő szülőházáról Zoltai Lajos s. levéltárnok régi irások alapján megállapította, hogy nem abban született, amelyet a Csokonai-kör emléktáblával jelölt meg, hanem a Hatvan-utcza 23 ik szám alatt. Zoltai Lajos ebben a nagyjelentőségű ügyben javaslatot tett a Csokonai-körnek, melynek választmánya egy küldöttségre bizta a dolog átvizsgálását. A küldöttség ülésén Géresi Kálmán elnöklése alatt jelen voltak dr. Árvay Béla, dr. Kardos Albert és Zoltai Lajos s. levéltáros. Utóbbi irások alapján bebizonyította, hogy Csokonai Vitéz Mihály a Hatvan-u. 23. számú házban született. Ezt meglehet állapítani Csokonai Vitéz Mihály nagyapjának Diószeghy Mihálynak 1773-beli feljegyzéseiből is. Az értekezlet, miután kétségtelenül megállapította, hogy Zoltai Lajosnak igaza van, javasolni fogja, hogy a Csokonai-kör ezt a házat jelölje meg emléktáblával.

— **Az adóprés a múlt hóban.** Az elmúlt szeptember hónapban Debreczen város közönsége befizetett egyenes adóban 114,253 koronát, hadmentességi díjban 309 koronát, bélyegjövédékben 26,939 koronát, jogilletékben 26,876 koronát, díjjövédékben 3090 koronát, dohányjövédékben 147,370 koronát, határvámjövédékben 13,008 koronát, fogyasztási és italadóban 25,000 koronát. Fizetési halasztást a pénzügyigazgató 73, a miniszter 22 esetben adott.

— **Merénylő tolvaj.** Az Ujföldön történt, hogy Juhász János ottani tanyájáról Elek Péter napszamos dinnyét lopott, amit azonban a gazda észrevett. Nyakonesipte a tolvajt és felelősségre vont, mire Elek Péter kést rántott elő és Juhász Istvánnak a szó teljes értelmében felhasította a gyomrát és a hasát, úgy, hogy Juhásznak kifordultak a belei. A csendőrök elfogták Elek Pétert, Juhászt pedig életveszélyes sérüléseivel az itteni kórházba szállították.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Aradi Ernő róm. kath. 10 napos, Nagy Ilona róm. kath. 9 napos, Sári Julianna ev. ref. 18 éves, Grünbaum István izr. 6 napos.

— **Közrendészet a múlt hóban.** A debreczeni rendőrség a múlt hónapban le-

tartóztatott lopásért 4, kibégásért 226, összesen 230 egyént. A városról eltolonczoltatott 50 a városon keresztül tolonczoltatott 57, kényszerutlevéllel kiutasított 14 egyén. A főkapitányság 30 iparigazolványt adott ki, amelyekért 360 korona folyt be.

— **Rendőrök esküje.** Nagy Sándor 10., Sárkány János 49. és Véczi Sándor 11. számú új rendőrök ma tették le a hivatalos esküt Vég Gyula rendőrfőkapitány kezébe.

— **Házasság — határidőre.** Megjárta már a lapokat az a hír, hogy Meredith György, egy előkei angol író azzal a javaslatlalt lépett föl, hogy hozzák be a határidőre, például tíz évre kötött házasság intézményét. A kontinensen nagyon mosolyogtak a javaslaton, a szent, az a szemérem hazájában, Angliában azonban sokan el is szörnyűködtek. Egy újság, mely a javaslatról támadt vélekedések szócsovév. szegődött, a James Gazette, közli most Duckwart Hansnak, a főszörnyűkődő véleményét: „Sajnálom, hogy egy oly kiváló szellemű férfi, mint Meredith György ur, így szörnyűséget ajánlhat. Minden keresztény tanal ellenkezik ez. „Holtomiglan, holtodiglan“ szól az eskü, melyet a felek az oltár előtt mondanak s a házassági kötelék sokkal szentebb, semmint hogy a Meredith ur által ajánlott könnyű módon sutba dobható volna. Meredith ur vagy nem fontolta meg a dolgot, vagy nem akarja maga sem, hogy javaslatát komolyan vegyék.“ Nem csoda, hogy egy lelkész így vélekedik! A nagy közönség véleménye azonban nem ilyen szigorú s igen sok vélemény helyesli, vagy kevesli a Meredith ur indítványát. „Valóban csoda, hogy annyi férfi képes magát egész életére egy oly lényhez kötni, akit bármily bájos legyen különben, az esküvő előtt csak kevéssé, vagy egyáltalán nem ismer.“ Így szól az egyik vélemény. Egy másik, amely nyilvánvalóan helyesli a javaslatot, így ír: „Föltéve, hogy a házasság nem életfogytiglan, hanem határidőre kötöttnek, a határidő lejáratakor megújítható volna, nem törekednék ekkor a férfi neje mélyebb megismerésére s az asszony arra, hogy férjét esetleg feltűnedező vetélytársakkal szemben minél jobban megnyerje! Végül még egy közleményt közlünk: „Mért éppen tíz évre? Miért nem, mondjuk, öt évre? Miért ötre? Nem volna kevesebb is elég?“ Ez az ur valószínűleg egyáltalában nem nős. Mert aki ennyire hajlik a határidő megrövidítésére, az, ha következetes, a határidőt zérusra fogyasztja, azaz — meg sem nősül.

— **Debreczeni bérkocsis kérvénye a királyhoz.** Sok baja volt a debreczeni rendőrségnek ifj. Kis István bérkocsissal, mert a szabályokat nem tartotta be, sőt több ízben gorombáskodott is az utasaival. A rakoncátlanokodó bérkocsist végül a rendőrség öt évre eltiltotta a hajtástól. A rendőrség ítéletét Kiss István megfellebbezte a tanácshoz s mikor a tanács jóváhagyta az ítéletét, Kis István fellebbezésével a miniszterhez ment, de az elsőfokú ítéletet itt sem változtatták meg. Kis István ekkor ékes stílusban szerkesztett kérvényt küldött a királyhoz, melyben esedezik a Felsőleges Király urnak, hogy kegye mezzen meg neki, ártatlanul elítéltek. A kabinetiroda a belügyminiszter utján minden megjegyzés nélkül visszaküldte a kérvényt s bizony ifj. Kis István öt évig nem garázdálkodhatik a bérkocsist használókkal.

— **Aranyérmes tanoncok.** Az ipartestületi előjáráság ma szabadítja fel a múlt hónapi tanoncokat. Az új segédek közül Riesz Sándor czukrász és Kis Lajos tímár jó magaviseletükért és a szerzett szakismereteik elismerésül aranyoklevelet és aranyérmeset kapnak az ipartestülettől.

— **Aki nyoloz éve nem dolgozik.** A osndőrök a határban elfogták Sebestyén Sándor 35 éves volt kéményseprőt, aki 1896 október 9-ike óta nem dolgozik. Azóta a tanyákon, pusztákon tengeti életét. A

dologkerülő embert eltolonczolják Székely-hidra, ahol született.

— **Garázda ujoncz.** Nagyon zokon esett Silor Antal törökszentmiklósi 21 éves legénynek, hogy három évre be kell masi-szozni, mit tehetett volna mást, minthogy jól balenézett a boroskanosóba sőt, néhány üveg bort még az utra is hozott. Tegnap ült vonatra, hol a nagy bánata a bor hatása alatt már duhaj jókedvűvé változott. Jókedvének pedig olyanformán adott kifejezést, hogy a vasuti kocsi ablakait beverte. Itt aztán a megérkezés után fejjelentés kíséretében adták át a 3. honvédegyalozezred parancsnokának.

— **Svéd torna órák e hó 16-án kezdődnek, s naponként d. u. 4-6 ig tartattnak. Verszegény rosszul fejlett gyermekeknek. Dr. Szász Adolf orvosnál Széchenyi u. 1. sz.**

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

— **Amatőr otthon.** Érdekes ujtítás. Azon tisztelt amatőrök, kik a Schwartz-féle üzletben fedezik fényképészeti cikkek szükségleteit, teljesen díjtalanul használhatják a volt Balkányi-féle műtermet, Piacz-utca 81. szám, akár felvételre, akár bármilyen fényképészeti munkára, hol egy tanult fényképész áll rendelkezésükre, valamint egy kitűnő nagyítógép.

— **Gazdálkodóknak** Horváth Gusztáv óraműves Hatvan-utca 2. szám alatti czég, ilyen czimű mai számunkban megjelent hirdetését olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

— **Halász Nándor** mai számunkban megjelent hirdetését olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Orosz-japán háboru.

Csifuból jelentik, hogy e hó 2-án két század japán katona érkezett a városba, másnap pedig 1500 katona.

Szt.-Pétervár, okt. 6. Az orosz távirati ügynökség jelenti, hogy Welicskó tábornok, ki az erődítéseket végezte, kijelenti, hogy Kuropatkin Liaojangnál kevés csapatot hagyott hátrédenek, amelyekkel nem támadhatta meg Kurokit. Az orosz hadsereg visszavonulása nem volt befolyással a hadsereg stratégiai állására. A japánok tétlenségének az lehet oka, hogy a **liaojangi csatában 30,000 főnyi veszteséget szenvedtek.**

Az új japán mozgósítást Welicskó tábornok lehetetlennek tartja.

Hegedüs volt miniszter Kolozsvárott.

Kolozsvár, okt. 6. Hegedüs Sándor volt miniszter, az I. kerület képviselőjét ideérkezősek nagy ünneplésben fogják részécsiteni. Emlékiratot nyujtanak át neki. Az ünneplésnek nem lesz pártjellege.

Boda levélhordó merénylőjének tárgyalása.

Budapest, okt. 6. A budapesti esküdtszék ma kezdte meg **Csontos Mihály** ügyének tárgyalását, kit azzal vádolnak, hogy a József körut 14. sz. házban fényes nappal megtámadta Boda pénzes levélhordót, fejszecsapással leterítette és pénzes táskáját elrabolva, megszökött.

A tárgyalás iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

A vádlott izgatottan védekezik és az esküdtek felé fordulva fe nyegetőleg mondja:

— **Előbb bizonyítsanak, aztán ítéljenek el!**

A vádlott a kihallgatás során elmondja, hogy egy ízben lopásért, másodizben pedig rablásért 4 évi fegyházat ült.

A vádlott állhatatosan tagad. **Boda levélhordó szemé e mondja, hogy felim ri benne azt az embe t, ki őt fejszecsapásokkal leterit tte.**

A tárgyalás tart.

Budapesti árutözsde.

Készáru: esendes.

— okt. 6

Buza őszre	10 10—
Buza tavaszra	10 54—
Rozs őszre	7 44—
Rozs tavaszra.	7 86—
Tengeri őszre	7 40—
Zab	6 77—
Arpa	7 18—

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök, okt. 6. Alkalmi költemény és Annuska. (Harmadszor) „B“ bérlet.
Péntek, okt. 7. Mikádó. (Operette) „C“ bérlet.
Szombat, okt. 8. Annuska. (Negyedszer.) „A“ bérlet.
Vasárnap, okt. 9. délután: Katalin. (Operette); este: Byzancz. (Dráma, előszőr.)

— **Pályázat Csokonai drámára.** Zilahi Gyula, a debreczeni színház új igazgatója, mint értesülünk, ezer koronás pályadíjat tűzött ki egy drámára, melynek tárgya Csokonai vitéz Mihály életéből való. A darab a debreczeni színházban fog bemutatásra kerülni. A pályázat föltételeit legközelebb teszi közzé a debreczeni színházi bizottság.

Versengés a színházakért.

Az ország legtöbb városában, így Debreczenben is ez évben az igazgató választás nem ment oly simán, mint máskor. Képviselőválasztáshoz hasonlóan valóságos korteskedések folytak és ami szokatlan, felebbe-zések folytán a közgyűlés döntött pl. Szegeden Pozsonyban és Debreczenben is.

Debreczenben is lázas izgatottságban voltak az érdekeltek s a korteskedés, házalás napokon át tartott.

Ez semmiesetre sem válhatik előnyére a színművészetnek és nem kerülhetette el figyelmét az orsz. színészegyesület központi

tanácsot, melynek tegnap tartott ülésén Mészáros Kálmán irodaigazgató jelentésében a vidéki színházakért való versengéssel foglalkozva, a következőket mondja:

Vidéki színészetünkről szólva nem mellőzhetem hallgatással azt a sajátos jelenséget, mely az utóbbi időben a városok által kiírt színházi pályázatok körül észleltetett. Ugyanis míg a városok legnagyobb részét színházi bizottságok vagy városi tanács által döntötték el eddigelő színházi pályázatukat, addig az utóbbi időben a képviselőválasztáshoz hasonló szertelen korteskedés folyik a pályázók részéről, hogy a városi közgyűléshez feltehető színházi kérdést ki-ki a maga javára kedvezőleg döntse el. A városi képviselő testület tagjainál valósággal háziasszonyok s igyekeznek szavazatukat megnyerni. E küzdelemben a versengő igazgatók vagy pályázók egymást lekicsinylik, diszkreditálják, a városi közönséget a korteskedések folytán pártokra osztják, s úgy a sajtót is, s végül midőn a képviselő testület tagjait a korteskedések lehordták s leszavazták, a küzdelemből a győztes igazgató ep úgy mint a legyőzött erkölcsileg meglepetten áll az ország közönsége előtt. Hogy az igazgatóknak vagy pályázóknak egymás iránti animozitása, a közönségnek pártokra való szakítása a színészetnek erkölcsi és anyagi romlását idézheti fel, azt úgy hiszem az elmondottak után alig szükséges bővebben indokolnom. Nem nézhető közönségen, hogy a magyar színházi művészet a városok politikai és egyéb érdekesportjainak szolgálatára próbáljon. Miért is azt vagyok bátor indítványozni, írjon fel a tanács a belügyi kormányhoz, hogy a városok szabályrendeletébe vétesse be a színházi pályázatok körüli eljárást oly módon, hogy a legutóbb tapasztalt s általam vázolt korteskedések ne ismétlődhessenek.

Erről a kérdéstről hosszasan tárgyaltak. Kiváltképpen a szegedi esettel foglalkoztak sokat, amelynek eredménye most az, hogy dr. Janovics is, Makó is — „se ki, se be“ állapotban várja, hogy kié lesz a színház. Itt Debreczenben is szomorúan tapasztaltuk ezeket a jelenségeket és mi is azt mondhatjuk, hogy az ilyen versengés a színészetnek teljes erkölcsi és anyagi romlását idézi elő.

Ünnep a színházban. Ma a színházi est egy félórát a hazafias kegyeleté lesz. Október 6-át, ezt a gyásznapot ünnepeleljük meg az által, hogy Palágyi Lajos elszavalja Ilyés Bálint egy remek hazafias költeményét, melyben költői ihletet az aradi 13 vértanú emlékének áldozott.

Mikádó. Sulliván kiváló nagy operette holnap kerül színre. Nagyon érdekes lesz ez az előadás, miután a darabban az énekes társulat valamennyi tagja részt vesz. Így a három primadonna szerepet Sugár Aranka, Rózsa Lili és Rományi Mária játsszák. Játsszának még a darabban Karacs Imre, Faragó Ödön, Szilágyi Aladár, Iványi Antal stb. A darab fényes kiállításal kerül színre s bizonyára zsufolt ház nézi végig a holnapi előadást.

TARKASÁGOK.

Aki jobban tudja.

Az „Angol királynő“ utcára eső termében közvetlen az ablak melletti asztalnál két ur vitatkozik.

Az egyik (kipillantva a „Pesti Hírlap“ mögül): Szépen csinálják a japánok, mi? Remek fickók!

A másik (kávét kavarva): Lementével dicsérik a napot. Kezdetben a búrok is így működtek.

Az egyik: Valóban rossz hasonlat. Én ahogy a japánokat ismerem...

A másik: Előre is mondhatom, hogy

rosszul ismeri őket, mert én az oroszokat jobban ismerem. Az orosz tudja, uram, vakmerő és bátor s joggal mondhatom, hogy számító is. Avagy azt gondolja, hogy Kuropatkin azért hátrál szüntelenül, mert fél a japánoktól? Milyen balga felfogás! Meglátszik, hogy nem tartalékos tiszt. — Kuropatkin egy lángelme. Ő hátrál, hátrál és mindig csak hátrál és mindaddig hátrál...

Az egyik: Csak azt szeretném tudni, hogy meddig fog hátrálni az ön Kurapatkinja?

A másik: Meddig hátrál? Kérem, ismét azt kell mondanom, hogy Ön nem tartalékos tiszt. Lássá, uram, nekem az egész japán haditerv semmi. Különböznék is remekül mennek bele a kelepcebe. Oyama fejezve támad, Kuropatkin hátrál mindaddig, míg Karbint el nem hagyja. Esetleg hátrál Moszkváig, mert a hadi tervtől elnem térhet...

Az egyik: És ha Ön oly annyira be van avatva az orosz haditervbe, nem tudná megmondani, mi is hát Kuropatkinnak a terve a hátrálással?

A másik: Valóban, most már csakugyan elhiszem, hogy Ön nem tartalékos tiszt. Hallgasson ide barátom. Az orosz haditerv ez: Kuropatkin szüntelenül csak hátrál, Oyama pedig szüntelenül csak tápozza. Nos hát figyeljen ide. Kuropatkin pontosan kiszámította, hogy Mukdentől Moszkváig 890 mezőváros és 1800 falu van. Csak figyeljen ide. Oyama japán tábornok, hogy visszavonulási útját fedezze, minden mezővárosban, faluban erős csapatokat hagy hátra s ahogy Kuropatkin kiszámította, mire Oyama Moszkvához ér, egész seregét hátravédelni hátra hagyja s csak ő vonul be Moszkvába a kutya mosójával.

— Hogy aztán Moszkvában mi vár Oyamára, azt elképzelheti. Szétszedik, darabokra szaggatják. Füleit, lábait...

Az egyik: Az ön lábait kellene kirántani és berántani, mint a kecske békáját.

VEGYES HIREK.

* A türelempróba. Egy amerikai egyetemi professzor nyolcezerénél több jelentékeny férfi és nő életrajzából kimutatást csinált arról, meddig várakoztatta őket a sors az első nagyobb sikerre. A kimutatás szerint ez a siker így jelentkezett: ötvennégy színésznél harmincz esztendőskorában, negyven színésznél huszonöt éves korában; kétszázhatvan művésznél csak negyven esztendőskorában s ugyanebben a korban huszonnégy művésznél is. Az írói pályán ötszázhuszonnyolcz férfinak harmincznyolcz évig kellett várni. Ezerkilencven egyetemi professzor ötven esztendőskorában érte el az első sikert, tizenegy női professzor hamarabb; negyven éves korában. Megvárta a sors a számon tartott szerkesztőket is: ötszázkilencven csak ötven esztendőskorukban tudtak sikert elérni, tizenhárom szerkesztőnél még később: hatvan éves korában, ami már nagy idő. A jogászok, nyolczszázötvenhét, ötvenöt esztendőskorukban, száztizenegy zenész negyven éves korában, ötszáznegyven orvos negyvenhét éves korában és négyszázhatvan hat természettudós ötvennyolcz éves korában aratta le az első siker babérjait. Ezek szerint ugyancsak megvárakoztatja az embert a sors, míg az első sikerhez hozzá-

juttatja, ez a kimutatás azonban nem egyezik meg a tapasztalásainkkal; bizonyára azért olyan kedvezőtlen az eredménye, mert igazi tehetségek pályafutásáról számol be.

* A Röntgen-sugár kártékonyága. Az amerikai orvosi körökben óriás föltűnést kelt egy titokzatos rákészet, melyet Röntgen-sugarak idéztek elő. A beteg Lawrence Dally, Edisonnak volt asszisztense, aki hét évi mártíromság után tegnap meghalt ebben a betegségben. Dally ép és egészséges ember volt, amikor Edisonhoz került, aki őt a Röntgen-sugarakkal való kísérleteknél foglalkoztatta. Dally kezén rövid idő múlva gyuladós jelenségek mutatkoztak s kevéssel utóbb kihullott a haja és szakála. Két év múlva egészen abban kellett hagynia a kísérleteket, mert ekkor már balkezének izületén kiütőt a rákbetegség. Dallyt egy newyorki kórházba vitték és híres speciálistákat hívtak hozzá. Az orvosok ezelőtt három esztendővel műtétet végeztek rajta és a sebet a beteg lábáról vett bőrrel bevarrták. De a beteg állapota nem javult: 1902. augusztusban le kellett vágni a balkarját s ekkor rövid ideig úgy látszott, mintha egészsége helyreállna. De alig néhány hónap múlva, le kellett vágni jobb kezének kis ujját, azután 1903. júliusban jobb kezének három másik ujját és az idén márcziusban egész jobb karját. A szegény ember borzasztó fájdalmat szenvedett, aludni egyáltalában nem tudott és csak akkor volt valamivel jobban, ha megcsontított testrészeit vízben tarthatta. Mesterséges karokat készítettek számára, de alig egy heti használatuk után megállapították az orvosok, hogy a betegnek egész teste meg van fertőzve. A beteg halála már most csak néhány hét kérdése volt. Edison meg van róla győződve, hogy a Röntgen-sugarak okozták a betegséget; ő maga is e sugarakkal való kísérletezés közben érezte ennek a betegségnek a kezdetét s csakhamar kénytelen volt a kísérletekről lemondani.

Lujza hercegnő ügye.

— október 6.

A határidő, melyet Lujza hercegnő két orvosszakértő kiküldésére megszabott, lejárt. Feszítmantel gondnok erre való tekintet nélkül kérvényt intézett az udvari főmarsall hivatalhoz, amelyben szintén kéri a hercegnő elméjének újra való megvizsgálását. A gondnok ebben a kérvényében előadja, hogy az utóbbi években kötelességszerűen ismételve kérte a hercegnő elméjének megvizsgálását és hogy most az ismeretes eseményekre való tekintettel és annál körülménynél fogva, hogy a legutóbbi vizsgálat óta több idő múlt el, újra kéri a hercegnő elméjének megvizsgálását. A vizsgálat módjainak megállapítását a gondnok az udvari főmarsall-hivatalra, mint illetékes bírósági fórumra bizza. Ugyanebben a dologban Lujza hercegnő képviselője, dr. Stimmer is kérvényt intézett az udvari főmarsall-hivatalhoz, amelytől egyúttal a gondnokság megszüntetését követeli. Az udvari főmarsall-hivatal ebben a dologban a legnagyobb sürgősséggel fog intézkedni. Lujza hercegnő dolgában egyébként kedvezően folyik a tárgyalás.

Az udvari főmarsall-hivatal a legnagyobb előzékenységet tanúsítja a hercegnő irányában s így valószínűleg már legközelebb megegyezés fog létrejönni a hercegnő elméjének megvizsgálása dolgában. Egyelőre még differenciák forognak fenn a felek képviselői között, amennyiben a hercegnő gondnoka, Feisztmantel azt akarja, hogy az udvari főmarsall-hivatal nevezze ki az új szakértőket, míg ellenben dr. Stimmer ragaszkodik ahhoz, hogy a szakértők kinevezését Lujza hercegnőre bizzák. Az udvari főmarsall-hivatal mind a két kérvényt még tegnap elküldte Fülöp herceg képviselőjének, Bachrach dr.-nak, nyilatkozattétel vé-

gett. Bachrach dr. Fülöp herceg képviselőjében azonnal elterjesztést tett, amelyben kijelentette, hogy beleegyeznek a hercegnő elmájának újra való megvizsgálásába s egyúttal hozzátette, hogy nem szándékozik a szakértők kinevezésére befolyást gyakorolni.

Lujza hercegnő Párizsból a következő magyar nyelvű táviratot küldte Visontai Soma dr. országgyűlési képviselőhöz:

„Visontai Soma dr. képviselő urnak Budapesten. Szívből fakadt hálám magyar barátainak irántam tanusított érzelmükért. Lujza hercegnő.”

A minden ízében a nagy nyilvánosság előtt tárgyalt ügybe ma reggel egy váratlan hang szólott be, amely azonban egészen más szempontból magyarázta Lujza hercegnő viselt dolgait, mint az eddig szokás volt. Egy reggeli kormányparti lap közli egy, az ügyben közvetlenül érdekelt és könnyen hitalálható személyiségnek való másait, melyekben egyenesen tiltakozik az ellen, hogy a közvélemény a hercegnőben az időszerű szerelem hősnőjét, Mattasich Gézában pedig valami középkori romantikus lovagot lásson. Többek közt irásokkal és adatokkal bizonyítja Mattasich bűnösségét a váltóhamisítások ügyében s hivatkozik előbbi vizsgálatok eredményére, amelyekben kiváló elmeorvosok beszámíthatatlannak nyilvánították a hercegnőt.

A párisi idillre vonatkozólag azt a részletet veti föl, hogy Stöserné, Lujza hercegnő udvarhölgye, a hercegnő tudtával Mattasich kedvese. Lujza hercegnő gondnokság alá helyezését minden jogi biztosíték figyelembevételével valónak tartja. Őt orvosi fórum jelentette ki egybehangzólag, hogy a hercegnő gondnokság alá helyezése és intézetben való ápolása szükséges. Annyi társadalmilag kiváló helyzetű tudósnak és bírónak megvesztegetése pedig csak agyrem. A becsületügyi eljárással szemben is fedezi a herceget, aki, mihelyt értesült arról, hogy ellene becsületügyi feljelentést adtak be, azonnal rendelkezésére boosátkozott Nyiri Sándor honvédelemügyi miniszternek. Kijelentette, hogy lemond a rangja által nyújtott kiváltságokról és kész megadni a felvilágosításokat.

KÖZGAZDASÁG.

Borvásár Gyöngyösön. A „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” kezdeményezésére a m. kir. földmivélségi miniszter és Gyöngyös város támogatásával Gyöngyösön f. évi november hó 29 és 30 án borvásár tartatik, amely elé országsszerte nagy érdeklődéssel néz egy a bortermelő, valamint a borkereskedő közönség. Jóllehet, hogy a borvásáron csak hevesmegyei, különösen a Gyöngyös-Eger-Visontai borvidék termékei boosájtának előrusítás alá: mégis a minden vidékről már eleve észlelhető érdeklődés arra enged következtetni, hogy a Gyöngyösön rendezendő ezen borvásár egyike lesz az eddig tartott borvásárok leglátogatottabbjának. A borvásáron megjelenni óhajtó vidéki közönség részére a kereskedelmi miniszterium mérsékelt áru menettérti jegyeket boosájt rendelkezésre és azt mindenki megkapja, aki ez irányban óhaját a „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatalával akárosak egy levelező-lapon is közli, ugyszintén az elszállásolásra is a titkári hivatal gondoskodik.

REGÉNY CSARNOK.

Az ipolymenti sárkány.

Irta: NÓGRÁDI LÁSZLÓ.

Ni, hogy odasetten mellé! Milyen ügyesen hajlik ölelésre a karja, az egyik-

kel Gerle Julist fogja, a másikkal Gerle Magdát becézi, de csak úgy, hogy Brózik Pannának is ráér megcsipni a kerek, csatánospiros arcát (hja, sokat tesz a praxis), mindenkinek juttat, ha más nem, egy szives tekintetet, még a Gubics Márton kőcsohajja csitri unokájának is (kerek, formás már most is, hátha még harmadfücsikó lesz). Még Telek Zsófia is beleköt, pedig most is ott az olvasó a derekán és szent asszony hírében áll.

— Te Zsófi — mondja — eszem azt az eperszádat, mosolyogj má' rám.

— Nem lelet, majtszi' ram, uram vagyon nekem (no bizony, hát Brózik Pannának, meg Gerle Julisnak nincs), ne csintalankodjék, ne is nevezzen Zsófinak, Telek Györgyné az én becsületes nevem. Vagy nem tudja kelmed?

— Hogyne tudnám, tudom bizony, hogy Telek Gyuri vitt el, tisztára egy esztendeje annak, akkor harapta el a kis ujjamat a fogaskerek orsója, mikor ezt meghaloltam — mondja Dobróczy Imre s egyet pöndörít a bajuszán (csakugyan nincs kis ujj.) Telek Zsófi látja, el is pirul nyomban s egy kukkot se szól, mikor a majsztram megsimítja az arcát (jó beszéli ökelme az asszonyok nyelvét.)

De látszik, hogy most még sincs igazi kedve Dobróczy uramnak. Jár a garat, kattog a nagy fogaskerek, belekapaszkodva az orsóba. Zuhog a víz, csak úgy bömböl kint a nagy lapátkerék.

— Mire való mindez — dohogja magában az öreg Dara Márton — máskor soha sincs viz ilyenkor. Oda is sompolyog a molnárhoz s úgy sugja neki:

— Majsztram uram, sok most itt a virág, forogjon-e a kerék?

— Forogjon hát, hogy menjenek innen.

— Szent atyám — sóhajtotta Dara Márton — hogy menjenek ezek innen, Brózik Panna, Gerle Julis... nem esett meg ilyen, mióta Dobróczy Imrész a kaloldai malom!

Mikor Gerle Julisék kifordulnak a malom udvarából, akkor fordul be éppen Patak Fáni az öreg Dobos László kocsián.

Gerle Julis az ajkába harap — No, hát ezt leste olyan nagyon, ezt-e, hisz e' pilisi lány — mormogja magában — ezért forgott hát a malom!

— Csakhogy itt vagy, édes lelkem Fánikám — mondja Dobróczy Imre — de régen is várlak.

Pataki Fáni meg csak néz és azon gondolkodik, hogy hát itt lakik ez a kaloldai szép molnár, ez a Dobróczy Imre, akire annyit gondolt, hogy szinte bele is fájdult a szive. Bizony megszépült a vásár óta. S nincs annyiféle virág a réten, amivel a Pataki lány gondolatát ki lehetne színezn. Sápád is, pirul is, szólni is szeretne, hogy hozott ám valamit a vásári sziveségért a pénzen kívül, egy kis kosár piros almát, egy szép slingelt kendőt. Ugy csinálta, úgy hozta titokban...

— Járjon a kerék? — mondja Dara Márton, érti már a dolgát a vén imposztor.

— Ahogy olyankor szokott — dörögögi Dobróczy Imre — tudhatná má' kelmed.

Csikorgott, zakogott a nagy kerék, lassan forogva, csak a víz szaladt sebeseen el a zsillipek alatt... Ni, azok a hunczut bib'czek egész a malomig szálldosnak, forognak, kiabálnak. Mintha azt kiabálnák: ma szakajtott rózsát hoz megint az I. ny. vize...

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 6. Bérlet -5ik szám (B) Ma csütörtökön, 1904. évi október hó 6-án:

Alkalmi költemény. Irta: Ilyés Bálint Szavaija Palágyi Lajos.

Negyedszer:

ANNUSKA.

Vigjáték 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, okt. hó 7-én, bérlet 6. sz. „B”

Mikádó.

Nagy operette 3 felvonásban.

A nagyérdemű közönség

saját érdeke kívánja, hogy arany-, ékszer-, ezüst- és óra szükségletét

Halász Nándor

aranyműves, órás és ékszerésznél fedezze DEBRECZEN, Piac-utca 24. szám.

==== Ki a ====

tartósságért és finomságért kezessége t vállal. Arany-, ezüst-, ékszer és óra javításokat eszközöl.

Arany-, ezüst és ékszer tárgyakban óriási választék!

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi áron veszek. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

— Saját ékszer és óra hely —

Zalai Márk

könyvvel, szépírási és idegen nyelvi tanfolyamán

vasárnap és ünnepnapokon reggel 10—12 vagy délután

2—4-ig szép- és díszírás.

Munkanapokon este 7/9-től

10-ig könyvvel és felváltva

idegen nyelvek.

Nők részére könyvvel

órák délután 2—4 ig.

Beiratások naponta 12—1-ig a városi bérpalotában (bal oldal 3. kapu) II. emelet a mérnöki hivatal mellett.

Apró hirdetés.

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér.

HEGEDŰ tanításra ajánlkozik joghallgató. — Czim a kiadóhivatalban.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresőbb és egész világon ismert s kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

Kapható a gyógyszerárakban.

Óvakodjunk az utánzatoktól.

Főraktár:

KRIEGNER GYÖRGY

„Korona”-gyógyszertára

Budapest, VIII., Kálvin-tér.

Aki

olesón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar,

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczen, Hunyadi-u. 21.

Építkezésekre törlesztés kölcsönt előnyösen eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kömives, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olesón készít tervrajzokat, költésvetést.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

magyar ásványvíz, mely a külföldi Gieschüblit legjobban pótolja, főraktára:

MAYER JENŐ

tűszer- és csemoge üzletében.

Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 „ „ 13 „

melyen leszállított áron kapható.

Szőnyeg,

függöny, butorszövet,

linoleum

raktárunkat, saját házunkba

Kossuth-utca 5. sz.

füzletünk emeleti helyiségeibe helyeztük által.

A még raktáron levő szőnyeg, függöny, butorszövet, ág- és asztalterítőket ameddig a készlet tart

leszállított árak mellett árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.

Debreczen Kossuth-u. 5.

13,420.—1904. sz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa az epreskerti csapszék és hozzátartozó föld bérbeadása végett 1904. évi október hó 17-ik napjának d. e. 9 órájára a városház nagytermében tartandó újabb árverést tűz ki. Az árverési feltételek az árverési óhajtok általi megtekinthetés végett a városi számvéői hivatalban a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1904 szeptember hó 29.

A városi tanács.

KOCH

Piacz-utca
51.

Csanak-házban.

TESTVÉREK

debreczeni

férfi, női, leányka- és gyermekruha áruháza

a legolcsóbb

ruha-forrás.

Olosó, szabott árak.

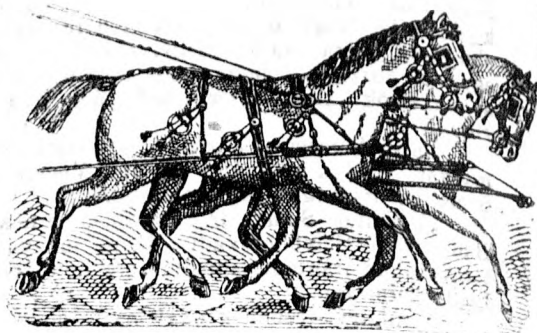
Háziurak és építész urak figyelmébe

Függőereszes csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 1.60 fill.
Tetőn fekvő csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 4.— fill.
Tető fedés négyszögmeterenként 18. számú I-ső rendű vaspléből . . . á m. 3.30 fill.
Ezen minták fekete pléből festve 15% olcsóbb. Más előforduló épületmunkák rajzszerinti kivitelben olcsóbban 10%-al, mint Budapesten.
Fűthető fürdőkádak 40 K-tól feljebb. **Könyök csövek** 40 f.-től feljebb.
Reades fürdőkádak 20 K-tól feljebb. **Borforralók** 60 f.-től feljebb.
Gyermek fürdőkádak 10 K-tól feljebb. **Mindenféle konyha cikkek** raktáron tartok feltűnő olcsó árban.
Ülő fürdőkádak 11 K.-tól feljebb. **Elvállalok kloszet kezelést, 1 évre 8 K-ért.**
Kályha csövek egyenes 30 f.-től feljebb.

Kövesi József bádigos mester. Debreczen,
Széchenyi-utca 1. szám.

Donogán és Somossy-czéggel szemben.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.

Szizgyártó szakmába vágó munkáknak készítését és javítását gyorsan és előnyös árban vállalja

Méhész József

szizgyártó műhelye, Hatvan-utca 2. szám. Ugyanott kész lőszer-számok, kitűnő minőségű szer-számkenőcsök és festékek jutányosan beszerezhetők.

Gazdálkodóknak.

Biztos járasu Anker-órak erős járasu, 3 erős ezüst fedéllel, pormentes, rugótörés kizárva

20 koronaért

2 évi tényleges jótállással

kapható:

Horváth

óraművesnél

Debreczen, Hatvan-u. 2.

Postai szétküldés.

Javítások jutányosan

szinte jótállással.

D

Belyben:
Vidéken:

R

Egy rumba tábornok selt mid tartását hercege meny v

De l

kor az a

rumba

egy más

óta szín

kúra ére

vatalos

akit nem

külföldi

ifju her

katonai

ják azon

czeg fél

gebb, m

gesebb,

a szeren

sege —

berg gró

csi lapo

szerint,

parlame

frissebb

európai

lesz szé

de az a

királyi

helyzet

A

olyan k

Cai

francia

nevelés

széjlek,

a legrid

valami k

négyezre

hogy va

caillon

—

sággal f

—

A

izzadt,

—

solták a

kednek

vagyunk

Persze,

számba

mulva